

СХВАЛЕНО

педагогічною радою

ЗДО № 48 «Гніздечко»

протокол № 1

від «02» 09 2025р

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ЗДО № 48 «Гніздечко»

Марина БОГДАНЮК

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

закладу дошкільної освіти (ясла-садок)

комбінованого типу № 48 «Гніздечко»

на 2025 – 2026 навчальний рік

ЗМІСТ

ВСТУП

Розділ I. Загальні відомості про ЗДО

РОЗДІЛ II. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх напрямків, логічна послідовність їх реалізації

Розділ III. Програмно – методичне забезпечення

Розділ IV. Форми організації освітнього процесу

Розділ V. Опис та інструменти системи забезпечення якості освіти

Розділ VI. Модель випускника дошкільного закладу.

Вступ

Освітня програма закладу дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу № 48 «Гніздечко» на 2025/2026 навчальний рік розроблена на виконання:

- Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про охорону дитинства»,
- Положення про заклад дошкільної освіти (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27.01.2021р. № 86),
- Стандарту дошкільної освіти (Базового компоненту дошкільної освіти в Україні, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 33 від 12.01.2021р.),
- Відповідно до листа МОН №1/8820-23 від 20.06.2023 «Про організацію безпечного освітнього простору в закладах освіти та обладнання укриттів», листа МОН №1/16046- 24 від 05.09.2024 *Методичні рекомендації* «Щодо організації дошкільної освіти на 2025/2026 навчальний рік»;
- *Алгоритм дій під час повітряної тривоги для ЗДО від 19 липня 2024 року;*
- *Методичні рекомендації щодо зарахування, переведення та відрахування вихованців державних (комунальних) закладів дошкільної освіти в умовах воєнного стану.*

Організація освітнього процесу в закладі в 2025-2026 н. р. буде здійснюватися згідно Стратегії розвитку закладу дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №48 «Гніздечко» на період 2021-2026 років та буде реалізовано через виконання Плану роботи ЗДО№48 «Гніздечко» на 2025-2026 н. р.

Програма окреслює підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення вихованцями обов'язкових результатів навчання (становлення компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Програма визначає:

- загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання і розвитку (набуті компетентності);
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок комплексних та парціальних освітніх програм, які будуть використовуватися, логічну послідовність їх реалізації;
- форми організації освітнього процесу;
- систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

Мета освітньої програми: реалізація комплексу розвивальних, виховних, навчальних функцій та змістовних напрямів організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей від 2 до 6(7) років із поступовим ускладненням змістовної наповнюваності на кожному віковому етапі.

Завдання освітньої програми:

- забезпечення якісної організації та здійснення освітнього процесу в ЗДО;
- створення умов, комфортних для розвитку пізнавальних і психічних процесів дітей, їхньої спрямованості на активність у соціумі;
- забезпечення реалізації можливостей і здібностей кожної дитини;
- використання рекомендацій фахівців ЮНІСЕФ щодо моделювання безпечного освітнього простору;
- створення в групах атмосфери гуманного та доброзичливого ставлення до всіх вихованців, що сприятиме вихованню у них товариськості, доброзичливості, допитливості, ініціативності, формуванню самостійності і творчості;
- турбота про здоров'я, емоційне благополуччя та своєчасний всебічний розвиток кожної дитини;
- максимальне використання різноманітних видів дитячої діяльності, їх інтеграція задля підвищення ефективності освітнього процесу;
- творча організація (креативність) освітнього процесу;
- варіативність використання навчального матеріалу з метою розвитку творчості з урахуванням інтересів і здібностей кожної дитини;
- єдність підходів до виховання дітей в умовах закладу дошкільної освіти та сім'ї, забезпечення психолого-педагогічної підтримки та підвищення компетентності батьків у питаннях розвитку освіти, охорони і зміцнення здоров'я дітей.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення вихованцями обов'язкових результатів навчання (становлення компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Розділ І. Загальні відомості про ЗДО № 48 «Гніздечко»
ІНФОРМАЦІЙНА КАРТКА

№	Відомості	Показники
1.	Повна назва закладу	Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу № 48 «Гніздечко» Чернівецької міської ради
2.	Форма власності	Комунальна
3.	Адреса, телефон, email, вебсайт	вул. Скрябіна Кузьми, 2А, м. Чернівці, 58002. Тел. (0372) 523720 E-mail: zdo48.cv@gmail.com Сайт закладу: https://sadok48.com/ Офіційна сторінка у Facebook: https://www.facebook.com/zdo48cv
4.	Директор закладу	Богданюк Марина Віталіївна
5.	Площа займаної території	1,2га
6.	Загальна площа закладу	2443,2м ²
7.	Потужність	120 місць
8.	Кількість груп	6
	• раннього віку	1
	• передшкільного віку	5
9.	Режим роботи груп	П'ятиденний режим роботи, 11 годин, з 7.30 до 18.30
10.	Мова навчання	українська
11.	Всього працівників	34
	• педагогічний персонал	17
	• медичний персонал	1
	• обслуговуючий персонал	15
	• робота бухгалтерської служби	1

В 2025/2026н.р. в закладі будуть функціонувати 5 інклюзивних груп для дітей з особливими освітніми потребами, в яких здобувати дошкільну освіту будуть 6 вихованців. Інклюзивне навчання з дітьми з особливими освітніми потребами буде організовано відповідно до Порядку організації інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти від 10.04.2019 № 530 (зі змінами). Дитячий контингент налічує 125 дітей (планова наповнюваність – 120). Заклад повністю укомплектований педагогічними кадрами.

РОЗДІЛ ІІ.

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх напрямків, логічна послідовність їх реалізації

Зміст освітнього процесу в закладі у 2025/2026 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей здобувачів освіти відповідно до освітніх напрямків Базового компонента.

Освітній напрям	Зміст освітнього процесу
Особистість дитини	Сформованість знань: дитина має позитивне уявлення про себе (Я — хороша / хороший), оперує займенником «Я», вирізняє себе з-поміж інших, орієнтується у своїх чеснотах і вадах, знає та усвідомлює свої права, права інших, обов'язки, статеву, родинну, соціальну приналежність та саму себе в часі, просторі тощо. Розуміє своє місце в системі людської життєдіяльності — у сім'ї, групі однолітків, соціально-комунікативному просторі, у різних видах діяльності. Правильно називає основні ознаки різних вікових періодів (дитинство, юність, зрілість, старість). Диференціює добро і зло, здатна управляти собою, власною поведінкою в різних життєвих ситуаціях, оперуючи усвідомленими ціннісними орієнтаціями, позитивними мотивами.
Дитина в соціумі	Сформованість знань: дитина має уявлення про місце кожної людини в соціальному середовищі; уявлення про себе як члена громади, суспільства; уявлення про свою сім'ю, родину, рід, рідну домівку, заклад дошкільної освіти, Батьківщину; знає і розповідає про державні та національні символи України, звичаї, традиції сім'ї та українського народу. Усвідомлює свою роль (у сім'ї, групі однолітків, місцевій громаді). Знає, що прізвище вказує на належність дитини до свого роду, родини, а ім'я — на її індивідуальність та неповторність, знає про окремі традиції і звичаї попередніх поколінь. Усвідомлює необхідність дотримання соціальних норм моралі й виявляє повагу до прав і свобод людини. Розуміє переваги розв'язання конфліктів, суперечок мирним шляхом. Демонструє відкритість до спілкування та взаємодії з представниками різних національностей і культур.
Дитина в природному довкіллі	Містить доступні дитині дошкільного віку уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природного довкілля. Природнича освіченість передбачає наявність уявлень дитини про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи. Ціннісне ставлення дитини до природи виявляється у її природодоцільній поведінці: виважене ставлення до рослин і тварин; готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримання правил природокористування

Мовлення дитини	Передбачає: засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом специфічно людського спілкування є найвагомішим досягненням дошкільного дитинства. Мова виступає «каналом зв'язку» для одержання інформації з немовних сфер буття, засобом пізнання світу від конкретно-чуттєвого до понятійно-абстрактного. Мовленнясе виховання забезпечує духовно-емоційний розвиток дитини через органічний зв'язок із національним вихованням. Мовленняса діяльність дітей дошкільного віку складається із різних видів говоріння та слухання, під час якої формуються мовленнясві вміння і навички. Вивчення української мови в дошкільних навчальних закладах національних спільнот передбачає залучення дітей інших національностей, які є громадянами України, до оволодіння українською мовою як державною на рівні вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими, виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови.
Дитина в світі мистецтва	Передбачає: формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання.
Гра дитини	Сформованість знань: дитина має уявлення про різні види ігрової діяльності, види та назви ігор, у які можна пограти; знає дії у творчих іграх та в іграх з правилами; вміє залучати та приймати партнерів до спільної гри; обирає безпечне місце та атрибути для гри; знає зміст сюжетно-рольових, конструкторсько-будівельних, дидактичних, словесних, настільно-друкованих, рухливих зі співом і діалогом, режисерських, театралізованих, українських народних іграх; демонструє сформованість рольових способів поведінки; свідомо використовує норми та етикет спілкування в іграх; розуміє, як використовувати предметно-ігрове середовище для гри; знає ігри та іграшки в садочку та вдома, використовує їх у самостійних іграх; втілює свої життєві враження; встановлює причини та наслідки вдалої та невдалої гри; усвідомлює себе активним учасником ігрової діяльності.
Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі	Передбачає: сформованість доступних для дитини дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів довколишнього світу.

Показником сформованості цих уявлень є здатність дитини застосовувати отримані знання у практичній діяльності (ігрова, трудова, сенсорно-пізнавальна, математична тощо), оволодіння способами пізнання дійсності, розвиток у неї наочно-дієвого, наочно-образного, словесно-логічного мислення. Сенсорно-пізнавальна освітня лінія спрямована на інтеграцію змісту дошкільної освіти, формування у дітей пошуково-дослідницьких умінь, елементарних математичних уявлень, цілісної картини світу, компетентної поведінки в різних життєвих ситуаціях.

Реалізуючи вищезазначений зміст освітнього процесу, педагогічні працівники забезпечують досягнення очікуваних результатів навчання, визначений у освітніх програмах, зазначених у розділі II.

У закладі забезпечується неперервність змісту освітніх напрямків, а також наступність дошкільної та початкової ланок. Виключення з інваріантної частини будь-якого з освітніх напрямків порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі.

Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх напрямків, що включені до інваріантної дає змогу забезпечити належний рівень соціально-особистісного розвитку дітей дошкільного віку в структурі неперервної освіти.

Перед педагогами нашого закладу сьогодні стоїть завдання – організувати таку діяльність, яка б ставила дитину перед необхідністю спрямувати свої розумові зусилля на пошук і вибіркове використання наявних у неї знань і вмінь для розв'язання нового конкретного завдання. Наші вихователі спрямовують свої дії на формування у дітей значущої мотивації до пізнання, що і скеровує їхню пізнавальну активність, стимулює розвиток власних почуттів та інтересів. Чим цікавіша така діяльність, тим емоційніший її вплив і тим більший ефект вона дає.

Для реалізації окреслених завдань педагоги нашого дитячого садка широко використовують інноваційні технології, цікаві нетрадиційні методики. Тому важливою ланкою роботи методичного кабінету є впровадження в освітній процес інноваційних технологій

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Очікуваними результатами освітнього процесу є здобуття компетентностей, що визначені за усіма освітніми напрямками Базового компонента та комплексними і парціальними програмами, за якими здійснюється освітній процес.

Набуття різних видів компетентності дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій – провідній для дітей дошкільного віку; руховій; природничій; предметній; образотворчій; музичній; театральній; літературній; сенсорно-пізнавальній; мовленнєвій; трудовій) і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних знань про себе та довкілля, моральних цінностей, умінь доречно застосовувати набуту інформацію.

Рівень сформованості компетентностей різних вікових груп з'ясовується у процесі здійснення моніторингу рівня засвоєння програмового матеріалу дітьми раннього і дошкільного віку.

Для здійснення моніторингу якості освітнього процесу в ЗДО використовуються методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти (Наказ ДСЯОУ №01-11/71 від 30.11.2020 р. «Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти»)

За результатами здійснення моніторингових процедур педагоги планують корекційну діяльність з дітьми раннього і дошкільного віку, а також індивідуальну роботу.

ЗДО здійснює планування методичної роботи також з урахуванням цих результатів.

Розділ III. Програмно – методичне забезпечення

Освітній процес у закладі дошкільної освіти № 48 «Гніздечко» будується на відповідному програмно-методичному забезпеченні та представляє єдиний комплекс освітніх компонентів для досягнення вихованнями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, чинними освітніми комплексними та парціальними програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

Згідно з рішенням педагогічної ради (протокол №1 від 01.09.2025 року) освітній процес у садочку керуватиметься головними засадами державного стандарту – Базового компоненту дошкільної освіти України та чинними програмами:

Назва групи	Назва програми		Реквізити програми	Примітка
	Комплексна	Парціальна		
Група раннього віку (3-го року життя)	Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина»	«Про себе треба знати, про себе треба дбати»	Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина» (науковий керівник проекту - Огнев'юк В.О., авт. колектив – Беленька Г.В., Богиніч О.Л., Вертугіна В.М.; МОН України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020.- 440 Парціальна програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку (лист ІМЗО від 04.12.2018 №22.1/1 - Г-1049) /авт.	

			Л.В.Лохвицька Т.:ТОВ «Мандрівець» - 2018, -116с	
Група молодшого віку (4-й рік життя)	Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина»	«Про себе треба знати, про себе треба дбати»	Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина» (науковий керівник проекту - Огнев'юк В.О., авт. колектив – Беленька Г.В., Богініч О.Л., Вертугіна В.М.; МОН України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020.- 440 Парціальна програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку (лист ІМЗО від 04.12.2018 №22.1/1 - Г-1049) /авт. Л.В.Лохвицька Т.:ТОВ «Мандрівець» - 2018, -116с	
Група середнього віку «А» (5-й рік життя)	Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина»	«Про себе треба знати, про себе треба дбати»	Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина» (науковий керівник проекту - Огнев'юк В.О., авт. колектив – Беленька Г.В., Богініч О.Л., Вертугіна В.М.; МОН України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020.- 440 Парціальна програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку (лист ІМЗО від 04.12.2018 №22.1/1 - Г-1049) /авт. Л.В.Лохвицька Т.:ТОВ «Мандрівець» - 2018, -116с	
Група середнього віку «Б» (5-й рік життя)	Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина»	«Україна - моя Батьківщина»	Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина» (науковий керівник проекту - Огнев'юк В.О., авт. колектив – Беленька Г.В., Богініч О.Л., Вертугіна	

			В.М.; МОН України, Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2020.- 440 «Україна - моя Батьківщина» Парціальна програма з національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку (Схвалено комісією Дошкільної педагогіки та психології Науково-методичної ради з питань освіти МОН України (лист ІМЗО від 25.03.2016 №2.1/12-Г85)/ авт.: Кичата І.І., Каплуновська О.М., Палець Ю.М.; Т.: ТОВ «Мандрівець», 2016, -72с.	
Група старшого віку «А» (6-й рік життя)	Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина»	«Україна - моя Батьківщина»	Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина» (науковий керівник проекту - Огнєв'юк В.О., авт. колектив – Беленька Г.В., Богиня О.Л., Вертутіна В.М.; МОН України, Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2020.- 440 «Україна - моя Батьківщина» Парціальна програма з національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку (Схвалено комісією Дошкільної педагогіки та психології Науково-методичної ради з питань освіти МОН України (лист ІМЗО від 25.03.2016 №2.1/12-Г85)/ авт.: Кичата І.І., Каплуновська О.М., Палець Ю.М.; Т.: ТОВ «Мандрівець», 2016,	

			-72с.	
Група старшого віку «Б» (6-й рік життя)	Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина»	«Скарбниця моралі»	Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина» (науковий керівник проекту - Огнев'юк В.О., авт. колектив – Беленька Г.В., Богініч О.Л., Вертутіна В.М.; МОН України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020.- 440 Програма з морального виховання дітей дошкільного віку/Л. В. ЛОхвицька,- Тернопіль: Мандрівець, 2014.-128 с.	
Керівник гуртка англійської мови	Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина»	Авторська навчальна програма за методикою асоціативних символів	Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина» (науковий керівник проекту – Огнев'юк В.О., авт. колектив – Беленька Г.В., Богініч О.Л., Вертутіна В.М.; МОН України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020.- 440 АНГЛІЙСЬКА МОВА «Авторська навчальна програма за методикою асоціативних символів» для старшого дошкільного та молодшого шкільного віку (від 5 до 10 років) закладів дошкільної та загальної середньої освіти Схвалено для використання в освітньому процесі (Протокол №8 засідання експертної комісії з іноземних мов від 06. 07. 2023)	
Практичний психолог	Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина»	Для дітей середнього віку: розвиток пізнавальної сфери дітей середнього	Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина» (науковий керівник проекту - Огнев'юк В.О., авт. колектив – Беленька Г.В., Богініч О.Л., Вертутіна	

		дошкільного віку за програмою «Вчуся, граюсь, розвиваюсь»	В.М.; МОН України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020.- 440 Для дітей середнього віку: розвиток пізнавальної сфери дітей середнього дошкільного віку за програмою «Вчуся, граюсь, розвиваюсь», укладач – практичний психолог ЗДО №32 Хотей К.П. Програма «Граємось весело» індивідуальна корекційно-розвиткових занять для особливих дітей з ЗПР та когнітивної сфери – укладач Федоряк І. І. ЗДО №44 «Журавлик»
		«ФОРМА. КОЛІР. ВЕЛИЧИНА» Розвивальна програма з сенсорного розвитку по забезпеченню системності та індивідуальної спрямованості дітей раннього віку	«ФОРМА. КОЛІР. 'ВЕЛИЧИНА» Розвивальна програма програма з сенсорного розвитку по забезпеченню системності та індивідуальної спрямованості дітей раннього віку. Автор І.В.Заброцька, практичний психолог ДНЗ №10 «Попелюшка», м.Чернівці. Схвалено науково-методичною радою ІППОЧО/Протокол №1 від 25.10. 2017 Автор Дворецька С.Л. Схвалено Педагогічною радою ЦРД№2 Голова Експертної комісії І.Г.Гайченя
		«МІСТОК ДРУЖБИ» психолого-профілактична програма з попередження деструктивних форм міжособистісної взаємодії для дітей середнього	

		дошкільного віку	
Вчитель-логопед		Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей молодшого дошкільного віку із ЗНМ: програмно-методичний комплекс Комплекс «Корекційна робота з розвитку мовлення дітей п'ятого року життя із фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення»	Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей молодшого дошкільного віку із ЗНМ: програмно-методичний комплекс /Ю. В. Рібцун. - К.: Освіти України, 2011.-29 с. Програмно-методичний Комплекс «Корекційна робота з розвитку мовлення дітей п'ятого року життя із фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення» /Ю. В. Рібцун. - К., 2012.-258 с. Лист МОН України №1/11-18798 від

Корекційно-розвитковий складник освітньої діяльності

З метою забезпечення прав дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання, їх соціалізації, інтеграції в суспільство та забезпеченні психолого-педагогічного супроводу. В закладі освіти функціонують інклюзивні груп для дітей молодшого, середнього та старшого дошкільного віку.

Інклюзивне навчання організовувалось відповідно до статті 19 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-УІІ, Примірного положення про команду психолого - педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти (наказ МОН України від 08.06.2018 №609), Порядку організації діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти (постанова КМУ 10.04.2019 № 530 зі змінами), листа МОН від 25.06.2020 № 1/9-348 «Щодо створення інклюзивного освітнього середовища в закладах дошкільної освіти», листа МОН від 08.06.2022 № 4/1196-22 «Про методичні рекомендації щодо визначення освітніх труднощів та рівнів підтримки у дітей раннього та дошкільного віку», постанови Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2017 р. № 88 «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами», **методичні рекомендації** щодо запровадження безбар'єрності освітніх послуг у закладах дошкільної освіти з урахуванням потреб людей з порушеннями мови, слуху, комунікації, руху,

батьків із дітьми, людей старшого віку та інших суспільних груп в 2025/2026 н. р.

Основними завданнями інклюзивного навчання в ЗДО є:

- забезпечення права дитини з ООП на безперервне здобуття освіти в умовах воєнного стану;
- організація психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами;
- реалізація корекційно-розвивального навчання;
- створення безпечного освітнього середовища, яке задовольнить освітні потреби дитини з ООП;
- формування життєво важливого досвіду та цілеспрямованого розвитку когнітивних, мовленнєвих, моторних, соціальних функцій у дітей з ООП.

В інклюзивних групах у 2025/2026 н. р. будуть здобувати освіту 6 дітей з ООП - з четвертим рівнем підтримки.

Освітній процес в інклюзивних групах здійснюється відповідно до плану роботи закладу на навчальний рік, розкладом кожної інклюзивної групи та графіком проведення корекційно-розвиткових занять з практичним психологом та вчителем-логопедом. Діти, які охоплені інклюзивною освітою, навчаються за модифікованими та адаптованими ІПР до комплексної програми розвитку дітей дошкільного віку «Дитина».

З метою створення оптимальних умов для навчання та виховання дітей з ООП та з урахуванням їхніх індивідуальних потреб та можливостей в закладі створено команди психолого-педагогічного супроводу для кожної дитини. До складу яких входять: вихователь-методист, вихователі інклюзивної групи, асистент вихователя, вчитель-логопед, практичний психолог, інструктор з фізкультури, музичний керівник, старша медична сестра, спеціалісти ІРЦ №1 та батьки дітей.

Упродовж навчального року 2025-2026 року та згідно до Графіка засідань команди психолого-педагогічного супроводу кожних три місяці та за потреби здійснюватимуться засідання з кожною командою супроводу. У ході засідань командою супроводу переглядатимуться ІПР, результати динаміки розвитку дітей з ООП, що передбачатиме корекцію освітніх завдань до ІПР.

Адміністрація закладу керується наказом МОН від 23.04.2018 № 414 «Про затвердження Типового переліку допоміжних засобів для навчання (спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку) осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються в закладах освіти» при підборі корекційного обладнання та додаткових засобів навчання для обладнання ресурсних осередків.

В закладі ведеться ділова документація з інклюзивної діяльності відповідно до чинних вимог та посадових обов'язків.

Розділ IV. Форми організації освітнього процесу

Освітній процес у закладі дошкільної освіти № 48 «Гніздечко» ґрунтується на культурних цінностях Українського народу, інших цінностях і принципах, визначених законами України «Про дошкільну освіту», «Про освіту».

Організація освітнього процесу закладу дошкільної освіти № 48 «Гніздечко» базується на принципах особистісно орієнтованого, діяльнісного, інтегрованого, ігрового, компетентнісного підходів та враховує фундаментальні теорії навчання та розвитку дітей дошкільного віку.

У 2025/2026 навчальному році скасовано наказ МОН «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності» (наказ МОН № 795 від 02.06.2025.)

Це означає, що планування освітнього процесу здійснюється з огляду на потреби, інтереси та можливості дітей, а також відповідно до освітньої програми закладу, без жорсткого обмеження кількості чи тривалості занять.

Педагогічні працівники закладу для організації та забезпечення форм здобуття дошкільної освіти та надання додаткових освітніх послуг планують та організовують освітній процес відповідно до вимог обраних освітніх, парціальних програм, регулюючи навантаження на дитину з урахуванням індивідуальних особливостей, потреб і можливостей кожної дитини в здобутті дошкільної освіти.

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» освітня програма ЗДО визначає мету, завдання освітнього процесу на навчальний рік, а також форми його організації.

Термін навчання. Навчальний рік у закладі дошкільної освіти № 48 «Гніздечко» починається 1 вересня 2025 року і закінчується 31 травня 2026 року, оздоровчий період (під час якого освітня робота здійснюється відповідно до інструктивно-методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України – з 1 червня по 31 серпня 2026 року).

Організоване навчання у формі занять проводиться, починаючи з 3-го року життя.

Тривалість занять становить:

- У групах раннього віку - не більше 10 хвилин;
- В молодших групах – не більше 15 хвилин;
- В середніх групах – 20 хвилин;
- У старших групах – 25 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями становить не менше 10 хвилин.

З метою досягнення очікуваних результатів навчання (набуття компетентностей) у 2025/2026 навчальному році педагогами закладу будуть проводитись різні форми організації освітнього процесу, у тому числі заняття різних типів. Для якісної організації освітнього процесу проводяться такі заняття (за типами):

- фронтальні, колективні (з усіма дітьми групи);

- групові (10-12 дітей);
- індивідуально-групові (4-6 дітей);
- індивідуальні (1-4 дитини).

За дидактичними цілями у всіх вікових групах організовуються такі види занять:

- заняття із засвоєння дітьми нових знань;
- заняття із закріплення і систематизації досвіду дітей;
- контрольні заняття.

За специфікою подання змісту та форм роботи в межах заняття проводяться такі заняття:

- інтегровані;
- комплексні.

Інтеграція сприяє значному скороченню організованих форм навчальної діяльності (занять) та істотно знижує навчальне навантаження на дітей.

Освітня діяльність у групах планується як у I-й, так і у II-й половині дня відповідно до розкладу занять на тиждень. У другій половині дня можуть плануватися заняття з художньо-продуктивної та художньо-естетичної діяльності. Весь освітній процес організовується диференційовано з урахуванням віку та індивідуальних особливостей дітей.

У ЗДО планування освітнього процесу здійснюється за режимними моментами та блочно-тематичним принципом, що забезпечує змістовну цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення програмного матеріалу.

Блочно-тематичне планування освітнього процесу є одним із ефективних інструментів реалізації принципу інтеграції й сприяє кращому засвоєнню знань, умінь і практичних навичок дошкільників з відповідної теми, яка пропонується для вивчення і закріплення одного(двох) тижня(ів). **Інтеграція – це шлях і спосіб формування у дітей цілісної картини світу.**

Тип заняття обирає та уточнює педагог (вихователь, музичний керівник, інструктор з фізкультури, вчитель-логопед та ін.) самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених в освітніх програмах.

Рівномірно розподіляються види активності за основними видами діяльності протягом дня в залежності від бажань та інтересу дітей. Окрім занять проводяться **інші форми спеціально організованої освітньої діяльності:**

- ігри (дидактичні, сюжетно-рольові, рухливі, театралізовані, ігри з піском та водою та ін.);
- спостереження;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- екскурсії;
- театралізована діяльність;
- трудова діяльність;
- тощо.

Крім спеціально організованої освітньої діяльності передбачається самостійна діяльність дітей: ігрова, художня, фізична.

Фізичне виховання дітей передбачає проведення:

- ранкової гімнастики;
- гімнастики пробудження;
- занять фізичною культурою;
- рухливих ігор та ігор спортивного характеру;
- загартування;
- фізкультурних хвилин під час занять;
- фізкультурних пауз між заняттями;
- фізкультурних комплексів під час денної прогулянки (пішохідний перехід);
- оздоровчих заходів.

Організоване навчання у формі фізкультурних занять проводиться з раннього віку.

Фізкультурні заняття для дітей дошкільного віку проводять не менше трьох разів на тиждень. Форма та місце проведення занять визначаються педагогом залежно від поставленої мети, сезону, погодних умов та інших факторів.

У дні, коли немає занять з фізкультури, проводять фізкультурні комплекси під час денної прогулянки.

Робота з батьками

Питання взаємодії ЗДО і сім'ї знаходиться в полі зору учасників освітнього процесу. Виходячи з позиції, що родина і ЗДО, виконуючи специфічні виховні функції, не можуть замінити один одного і мають взаємодіяти задля повноцінного розвитку дитини-дошкільника, визначені такі аспекти окресленої проблеми:

- етико-педагогічні вимоги до взаємин із дітьми та їхніми батьками;
- умови для спільної роботи сім'ї і педагогічного колективу ЗДО у формуванні моральних якостей особистості дитини;
- зміст і методи педагогічної освіти батьків;
- співробітництво вихователів дошкільного закладу із сім'єю щодо виховання дошкільників у дусі миру;
- педагогічні умови ефективної взаємодії ЗДО і сім'ї щодо формування у дітей культури здорового способу життя для збереження і укріплення здоров'я;
- особливості взаємодії з батьками дітей раннього віку.

Розуміння того, що саме в сім'ї закладається фундамент повноцінного фізичного і психічного розвитку дитини, спонукає дошкільний заклад до пильного вивчення запитів, потреб і вимог сучасної сім'ї, тобто, до тісної взаємодії ЗДО і родини.

В основу взаємодії сучасного закладу і сім'ї покладається співробітництво. Ініціаторами його встановлення виступає ЗДО, оскільки педагоги професійно підготовлені до освітньої роботи.

Вирішуючи питання педагогізації батьків, слід акцентувати увагу на:

- дитину, як найбільшу цінність, яка виховується відповідно до сімейних традицій;
- батьків (сім'я, родина) – найбільша моральна цінність, оберіг моралі й духовності;
- педагога – професіонала, партнера, який створює дух творчості, спрямовує взаємодію, вчить мистецтву життя, життєвої компетентності.

Щоб найкраще, найвідповідальніше підійти до виховання дитини, батьки разом з вихователями повинні збудувати свої стосунки на принципах взаємної поваги, розуміння важливості один одного і усвідомлення того, що таке партнерство матиме довготривалий вплив, на користь усіх.

Пріоритетні напрямки роботи з батьками:

- всебічне вивчення становища, статусу родини та моделі взаємодії з ними для здійснення диференційованого підходу;
- залучення батьків до співпраці у створенні належних умов для життєдіяльності та розвитку дітей;
- сприяння підвищенню психологічної та педагогічної компетентності батьків щодо розуміння закономірностей розвитку дитини, а також питань навчання і виховання дошкільнят;
- залучення батьків до активної участі в заходах, що проводяться в закладі, формування в них відчуття приналежності до колективу дитячого садка як однодумців і співників;
- формування усвідомленого розуміння батьками своєї відповідальності за максимальне забезпечення дитині повноцінного життя в майбутньому.

Удосконалювати роботу з батьками - це у разі необхідності вносити зміни, які збагачують зміст і форми роботи, покращують різні її показники, роблять більш доцільною, сучасною, гнучкою. Процес удосконалення - довготривалий та безперервний.

Розділ V. Опис та інструменти системи забезпечення якості освіти

Відповідно до вимог законодавства заклад освіти самостійно визначає внутрішню систему якості освіти. Саме з цією метою в ЗДО № 48 «Гніздечко» оновлено Положення про внутрішню систему якості освіти, яке обговорене і схвалене педагогічною радою №4 від 24.01.2025, затверджено наказом керівника №32-ос від 21.01.2025. Дане Положення регламентує систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) у дошкільному навчальному закладі.

1. Основні процедури вивчення якості освітньої діяльності в ЗДО

Основними процедурами вивчення якості освітньої діяльності в ЗДО визначено:

- відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти;
- внутрішній моніторинг якості освіти;
- самооцінювання освітньої діяльності.

Відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку здійснюється відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти. У якості інструментарію використовуються карти спостереження.

Для забезпечення об'єктивності та достовірності даних важливо дотримуватись принципів академічної доброчесності, у тому числі справедливого оцінювання.

Один з механізмів забезпечення постійного покращення якості освітніх послуг — це моніторинг освітнього процесу, який буде здійснюватися протягом 2025/2026 навчального року.

Завдання моніторингу:

- збирання, обробка та аналіз інформації різних аспектів освітнього процесу;
- вживання заходів щодо посилення позитивних і одночасно послаблення негативних факторів, що впливають на освітній процес;
- оцінювання результатів вжитих заходів відповідно до стандартів дошкільної освіти.

Для здійснення буде використаний інструментарій:

- спостереження за дітьми (безпосередні та опосередковані);
- міні-заняття з окремими дітьми;
- дидактичні ігри та вправи;
- розвивальні ігри.

Дослідження буде здійснюватися у два етапи:

- ✓ жовтень 2025 року - початковий моніторинг (визначення рівня досягнень дітей дошкільного віку і постановки конкретних завдань на перспективу);
- ✓ травень 2026 року - підсумковий моніторинг (підбиття підсумків життєдіяльності дошкільників за тривалий період, визначення рівня досягнень дітей програмового матеріалу).

Для проведення моніторингу вихователі використовують матеріали методичного посібника «Моніторинг досягнень дітей дошкільного віку згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти: методичний посібник / за заг. ред. Н.М. Шаповал, О.М. Кулик, Т.В. Киричук - 3-тє вид., зі змінами - Тернопіль: Мандрівець, 2021. - 184 с.

Внутрішній моніторинг якості освіти здійснюється відповідно до статті 48 Закону України «Про освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 16.01.2020 № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти». Для проведення внутрішнього моніторингу розробляється відповідна програма.

Самооцінювання освітньої діяльності включає:

- самооцінку показників освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО;
- оцінювання педагогічними працівниками своєї діяльності.

2. Очікувані результати щодо реалізації системи внутрішнього забезпечення якості освіти

1. Отримання об'єктивних даних про якість освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО.
2. Підвищення якості освіти в ЗДО на основі прийняття ефективних управлінських рішень.
3. Створення атмосфери довіри до ЗДО серед педагогічних працівників та батьків вихованців.

У 2025/2026 н.р. планується здійснення внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі шляхом самооцінювання за напрямком «Фахова діяльність педагогічних працівників закладу дошкільної освіти».

Напрями, показники, методи збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО

Напрямок оцінювання	Показники	Методи збору інформації	Термін
Освітнє середовище	Забезпечення ЗДО (музичного залу, груп) обладнанням відповідно до Типового переліку	Спостереження	
	Забезпечення навчально-наочними посібниками та іграшками відповідно до Типового переліку	Спостереження	
	Стан території та приміщень. Відповідність санітарно-гігієнічним вимогам	Спостереження, вивчення документації	
	Дотримання вимог безпеки життєдіяльності вихованців та охорони праці працівників	Спостереження, вивчення документації	
	Створення умов для дітей з особливими потребами	Спостереження, вивчення документації	
Освітня діяльність	Якість планування в ЗДО	Вивчення документації	
	Система внутрішнього моніторингу		
	Організація та здійснення освітнього процесу в ЗДО	Спостереження, вивчення документації	
	Рівень реалізації компетентнісного підходу	Спостереження, оцінка, вивчення документації	
	Діяльність вихователя	Спостереження, вивчення документації	
	Організація та здійснення методичної роботи	Вивчення документації	
	Співпраця з батьками вихованців	Опитування, вивчення документації	
Результати освітньої діяльності	Рівень засвоєння вихованцями вимог Базового компоненту дошкільної освіти за освітніми напрямками	Спостереження, зріз знань	

Основою забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в ЗДО є:

- забезпечення публічної інформації про діяльність закладу (ст.30 Закону України «Про освіту»);
- дотримання принципів академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників (ст.42 Закону України «Про освіту»);
- запобігання та протидія булінгу;
- створення умов щодо професійного зростання працівників (постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників» (зі змінами)).

Основними процедурами вивчення якості освітньої діяльності ЗДО визначено:

- відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку відповідно до вимог Базового компоненту дошкільної освіти;
- внутрішній моніторинг якості освіти;
- самооцінювання освітньої діяльності.

Зміни та доповнення до напрямків, показників, методів збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО схвалюється відповідним рішенням педагогічної ради та затверджується наказом керівника закладу.

Розділ VI. Модель випускника дошкільного закладу.

Випускник закладу дошкільної освіти - це дитина, яка має розвинені не тільки академічні навички, але й соціальні та емоційні компетенції.

1. Показники компетентності

- **Любить навчання.** Сформовані цікавість до навчання та постійне прагнення дізнаватися щось нове, цінує знання та розуміє важливість освіти.
- **Комунікабельність.** Розвинені соціальні навички та вміння ефективно спілкуватися з однолітками та дорослими, вміє слухати та давати відповіді, співпрацювати в групах та вирішувати конфлікти.
- **Самостійність.** Має вміння самостійно працювати та приймати рішення, вміє самостійно збирати свої речі, виконувати прості домашні завдання та робити висновки.
- **Емоційна стійкість.** Вміє контролювати свої емоції та реагувати на стресові ситуації, вміє впоратися зі своїми емоціями та знає, як звертатися за допомогою, коли він відчувається неспокійним або занадто напруженим.
- **Вміння слідувати правилам.** Поважає правила та вміє дотримуватися їх, розуміє, що правила допомагають йому та іншим вести себе відповідально та безпечно.

- **Креативність.** Вміє розвинути свою творчість та вміє думати нестандартно, може знайти нові шляхи розв'язання проблем, використовуючи свою уяву та творчість.
- **Здоровий спосіб життя.** Знає, що здоров'я є важливим фактором для успішного навчання та життя, прагне здорового способу життя, включаючи здорову їжу та регулярну фізичну активність.

Загалом, випускник закладу дошкільної освіти - це дитина, яка має розвинені різні компетенції та вміння, які допомагають їй успішно пристосовуватися до шкільного середовища, навчатися та розвиватися.

2. Наступність ЗДО та ЗОШ

Випускники ЗДО № 48 «Гніздечко» в подальшому мають змогу за місцем проживання навчатися в опорному закладі освіти Гімназія № 11

Між вищевказаними закладами укладено угоду про співпрацю та складено план наступності на навчальний рік, який схвалено педагогічною радою закладу. Директор ЗДО № 48 «Гніздечко» затвердила план, директор Гімназії погодила його.

Планом наступності передбачено зміст роботи на навчальний рік за такими напрямками роботи як:

- робота з кадрами (спільні заходи, консультування тощо);
- робота з батьками (конкурси, виставки, спільні батьківські збори, засідання батьківського комітету, дні відкритих дверей, зустрічей з цікавими людьми, концерти, свята, пам'ятки-поради, консультації, тощо);
- робота з дітьми (екскурсії, читання художньої літератури про ліцей; бесіди з дошкільниками про навчання в школі; надання інформації про життя дітей-школярів через спостереження за їх діяльністю, бесіди, міні-заняття тощо);
- робота психолога (проведення моніторингу рівня сформованості життєвої компетентності згідно з вимогами освітніх ліній Базового компонента дошкільної освіти України дітей старшого дошкільного віку, психолого-педагогічного консилиуму в групах дітей старшого дошкільного віку з питання готовності дітей до навчання в школі, моніторингу успішності випускників ЗДО тощо);
- управлінська діяльність (забезпечення наступності в роботі дитячого садка та школи, як умови розвитку індивідуальності від 3-6 років, виконання плану наступності ЗДО № 48 «Гніздечко» тощо).